

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΙΛΑΝΤ : Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ (ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ).—ΜΑΡΤΙΝΕΘ ΣΙΕΡΑ : ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΡΩΜΑΝΤΣΟ (ΘΙΑΣΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗ).

Δέν ξέρω όκριβδως γιά ποιούς λόγους τό Βασιλικό Θέατρο μᾶς έδωκε και φέτος, όπως και πέρυσι στήν άρχη της σαιζόν, ύστερα από ένα έργο του Σαί-σπηρ ένα έργο του "Οσκαρ Ούάιλντ". Πιστεύω όμως πώς δρμήθηκε από τη σκέψη πώς είναι καλύτερα νά γνωρίσουμε βαθειά λιγους έκλεχτούς συγγραφείς, παρά έπιπλαια και φευγαλέα πολλούς μέ δευτερεύουσα σημασία.

"Η βάση αύτή, τουλάχιστο γιά ένα δρισμένο άρθρο άξιων, είναι πολύ σωστή, αν λάβουμε υπ' θήψη τό μορφωτικό σκοπό του θεάτρου. Γιατί, δίνοντάς μας περισσότερα έργα του ίδιου συγγραφέα—και μάλιστα σέ μικρά διαλείμματα γιά νά μήν προφταίνουμε νά τάξεχνούμε—μᾶς βοηθά νά γνωριστούμε καλύτερα μέ τό θέατρό του, νά μπούμε εύρυτερα στήν τεχνοτροπία του, νά κατανοήσουμε σ' όλο τό πλάτος της την φιλοσοφική βάση που στηρίζει τά έργα του. Γι' αύτό θαρρώ διάλε-

ξε φέτος ένα έργο του "Οσκαρ Ούάιλντ" όμοιο μέ τή «Βεντάλια τής Λαίδης Γουΐντερμπη», δχι μόνο στό θέμα, μά και στή διάπλαση τών χαρακτήρων, που σχεδόν έπαναλαβαίνονται οι ίδιοι σέ νέα υπόθεσή, και στή σκηνική οικονομία διάκομη κι' ίδιαί γερα—πράγμα που αύτό δά είναι συνηθέστατο σ' όλους τούς συγγραφείς—στις ίδεες και στις δρχές που υποστηρίζει.

Κι' είχε δίκιο στήν έκλογή του. 'Ο κόσμος πήγε μ' εύχαριστηση, γιατί δι συγγραφέας του ήταν γνώριμος κι' ή μικροί πελάρι που τούχε δώσει ή πρώτη παράσταση τόν έβοήθησε νά κατανοήσει καλύτερα τή δεύτερη και νά σχηματίσει πλήρεστερη ίδεα γιά τό συγγραφέα. Μπορώ νά πώ μάλιστα πώς ίσως ή ίδια πείρα βοήθησε και τούς καλλιτέχνες που μᾶς έδωκαν φέτος μιά άρτιότερη έρμηνεία κι' ή έπαφή μέ τό κοινό ήταν μεγαλύτερη μέ αύτή τή διπλή κατανόηση.

Η διδαχτική αύτη άρχη πέρασε απαρατήρητη ίσως από τούς είδικούς που μέ τήν κατάρτιση τους αύτοι—και μάλιστα σέ τόσο γνωστούς συγγραφείς—δέν κατανόησαν τήν άναγκη της γιά τό μεγάλο κεινό—που γι' αύτό δρθότατα φροντ ζει τό Βασιλικό Θέατρο—και ζήτησαν ένα πλουσιότερο πρόγραμμα και μιά μεγαλύτερη ποικιλία στήν έκλογή τών έργων. "Έχουν κι' αύτοί τό δίκιο τους, μά γιά τό πολύ κοινό ή ωφέλεια ήταν μεγάλη.

Η κεντρική ίδεα και σ' αύτό τό έργο του "Οσκαρ Ούάιλντ", είναι ή έπεικεια γιά τήν άνθρωπινη δύναμη που είναι κοινή σ' όλους, διάκομη και στούς πολύ δυνατούς και σ' αύτούς που τήν καταδίκαζουν άλγυστοι. "Ένα παράπτωμα, πούγινε κάποτε, δέν πρέπει νά καταστρέφει μιά δλόκληρη ζωή που δέν έχομε τό δικαίωμα νά τήν κρίνουμε από τό παρελθόν της. 'Η συγγνώμη κι' ή καλωσούνη πρέπει νάναι τόσο εύκολη δσο κι' ή ασθένεια τής άνθρωπης φύσης. Γύρω από αύτή τήν άρχη πλέκεται, μέ τήν έξαιρετική γνώση τής θεατρικής τέχνης που διακρίνει τόν Ούάιλντ, μά απλή υπόθεσή, χωρίς πολλή σημασία, που δίνει τήν εύκαιρια σέ μια έξυπνότατη σάτυρα τής και συμκής ζωής, τής άγγλικής κοινωνίας και τού άκρατου πουριτανισμού της.

Οι σκηνές έναλλάσσονται μέ τόση ανεση κι' οι διάλογοι είναι τόσο κρυστάλλινοι και τόσο σωστό τό περιεμένο τους, παρά τή φαινομενική παραδοξολογία του, που δέ νοιωθεις ούτε στιγμή δυσφορία ή κούραση γιά τό πλήθος τών ίδεων και τό άνεα σπινθηροβόλημα τής εύφυιας. Οι χαρακτήρες, αν και στυλιζαρισμένοι λίγο, είναι στό βάθος άνθρωποι και, κάτω από τό ρόλο που παίζουν, αφήνουν νά δειχτεί ή ζωντάνια κι' ή βαθύτερη τους ούσια.

"Αν πρέπει νά κάμουμε σύγκριση, έγω προσωπικά σάν έργο προτιμώ τή «Βεντάλια τής Λαίδης Γουΐντερμπη». Έχει μεγαλύτερη δραματικότητα που διατηρείται και στή λύση τού έργου μέ τή θυσία τής μητέρας νά μή γνωριστεί μέ τήν κόρη της και προπαντός μεγαλύτερο παιχνίδισμα σκέψης. 'Ακόμη κι' οι χαρακτήρες έκει είχαν περισσότερη άνθρωπιά κι' δπως απαστεί ή θεατρική τέχνη, περισσότερη δικαίωση στήν ύπόσταση τους.

"Όμως και τό έργο τούτο είχε τά προτερήματά του κι' ίσως ήταν τεχνικότερο στή σύνθεση τού μύθου και στή σκηνική οίκονομία πιό άρτιο.

"Ως πρός τήν έχτελεση—ίσως νά συντέλεσε κείνη ή πείρα που είπαμε στήν άρχη—ή φετενή παράσταση ήταν άνωτερη από τήν περυσινή που κι' αύτη ήταν άλλωστε μιά έπιτυχία από τίς πιό καλές τού Βασιλικού μας Θεάτρου.

"Ύπηρχε άτμοσφαιρα σ' όλο τό έργο. "Όλοι οι ρόλοι είχαν κατανοήσει ως τό βάθος τους και δοθήκαν μέ μεγάλη συνέπεια μεταξύ τους.

"Η σκηνοθεσία είχε μεγάλες όμοιότητες μέ τήν περυσινή, μά τά μέσα ήταν άπλούστερα και ή κίνηση πιό διαρρυθμισμένη. "Όλα τά κύρια πρόσωπα, που και πέρυσι είχαν ένοσαρκώσει άντιστοιχους ρόλους, ξεπέρασαν τόν έσωτρο τους.

"Η δις 'Ελένη Παπαδάκη, που είναι κοινοτοπία νάναφερε πιλ κανείς τήν εύγένεια τού παιξίματος της, τήν άβρότητα και τή χάρη πιό βάζει στήν έκφραση κάθε στιγμής. ήταν μιά ύπεροχη Λαίδη Τσίλτρεν, θαύμα άπλοτητας, εύαισθησίας και ψυχικής διαφάνειας. «'Ανιλεη στήν τελειότητά της» δπως τήν θέλει τό έργο, μά και συγκινημένη, μετάξινα τρυφερή, στήν άφοσίωση και

στοργή γιά τόν άντρα της. Σπάνια ήθοποιός έχει δώσει μέ τόσο βάθος και μέ τόση λιτότητα μαζί τό συναισθηματικό τόνο.

Κοντά της δ. κ. Μινωτής έδωκε, μ' ένα διαφορετικό αύτή τή φορά τρόπο, τή δύναμη τού ταλέντου του. 'Ο ήθοποιός αύτος που είναι τόσο λαμπρός σέ κλασσικούς ίδιαίτερα ρόλους, έδειξε και σ' άλλες περιστάσεις και τούτη τή φορά διάκομη πώς μπορεί νά δώσει τό ίδιο έμπνευσμένα και τό έσωτερικό παίξιμο και τή μοντέρνα ψυχολογία τού κοινωνικού σύγχρονου ήρωα. Οι βουβές σκηνές του ιοί κινήσεις τού χεριού και τού προσώπου στό φινάλε τής πρώτης πράξης ήταν περίφημες) συναγωνίζονταν τή θερμή λεκτική του άπόδοση.

"Η κ. Παξινού μάς έδωσε τήν κ συμκή τυχοδιώκτρια μ' έξαιρετική μαεστρία. "Όλα της ήταν μελετημένα γιά νά τονώνουν τήν έντύπωση—ίδιαίτερα τό παίξιμο του προσώπου, ή διεύθυνση κι' ή λάμψη τού βλέμματος, οι έναλλασσόμενες άποχρώσεις τής φωνής—μιάς διαβολογυναίκας τών οαλονιών που τό θέλγητρό της κάνει άκομη πιό έπικινθυνη τήν ήθική της διαφθορά.

"Ο κ. Δενδράμας άπλος και εύγενικός στό ρόλο που, δπως λένε, στην ουγγραφέας βάνει τόν έσωτρο του.

"Η κ. 'Αλκαίου φυσική, δπως πάντα, σά νά κουβεντιάζει, σά νά δίνει τόν έσωτρο της. 'Η κ. Μανωλίδου χαριτωμένη και δροσερή.

Τελειώνοντας δέν πρέπει νά παραλείψω τόν κ. 'Ιακωβίδη, άλληθεια καλλιεργημένο ήθοποιό, που ήταν γεμάτος εύγένεια, έξυπνάσια και μπρίο.

Δέ βρίσκω τίποτε νά παρατηρήσω γιά τούς άλλους που στάθηκαν καλά—ίδιαίτερα δ. κ. Κατράκης—και μόνο στή δεξιώση κράτησαν κάπως άτονα τό πλαίσιο γιά τά κύρια πρόσωπα που φαινόταν άλληθεια ή έλλειψη τους μόλις έφευγαν από τή σκηνή.

Γενικά ή παράσταση τού «'Ιδανικού συζύγου» ήταν μιά άλληινη καλλιτεχνική άπλοταση που δείχνει τί μπορεί νά κάμει μιά έπιμονη συστηματική έργασία.